

Assumpció Puig i Hors, amb DNI núm. 40277372W, actuant en nom i representació, com a degana del **COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA (COAC)** amb seu i domicili per notificacions en paper a Barcelona Plaça Nova, 5, 08002-Barcelona, i amb domicili per notificacions electròniques a dgcoac@coac.net, en exercici de les facultats que m'atorga l'article 41.a) dels Estatuts col·legials, publicats al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 6560 de 12.2.2014.

Que en la representació esmentada, formulo, les següents **AL·LEGACIONS al projecte de decret /2020 pel qual s'aprova el Codi d'Accessibilitat de Catalunya:**

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DEL CODI D'ACCESSIBILITAT DE CATALUNYA

CONSIDERACIONS GENERALS

De forma prèvia als comentaris que es realitzen del projecte Codi d'Accessibilitat de Catalunya es vol fer un reconeixement cap el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies per la visió de l'accessibilitat aplicada als diferents àmbits que afecten la vida diària de les persones així com l'esforç que suposa el coneixement i desenvolupament dels diferents camps estudiats que ha quedat àmpliament recollit en tot el contingut d'aquest projecte de decret.

L'abast, la manca de claredat dels objectius i la complexitat del text del decret, no permet fer al·legacions de forma detallada al seu contingut ja que s'entraria en la redacció d'un document de detall que faria perdre les línies i la direcció en les quals es volen fer les aportacions. Les observacions que es recullen en aquest escrit es centren sobre el capítol 1 "*Disposicions generals*", el capítol 2 "*Accessibilitat al territori*" i el capítol 3 "*Accessibilitat a l'edificació*", amb els seus corresponents annexes.

Mostrem la nostra preocupació pel fet que des d'aquest reglament es legislin i modifiquin aspectes ja regulats en altres textos normatius, podent incórrer en contradiccions o incompliments que comportin inseguretats tècniques i jurídiques.

En cap cas és admissible que l'aplicació d'aquest nou Codi d'Accessibilitat creï inseguretats jurídica i tècnica envers al compliment d'altres reglamentacions, deixant desprotegits i sense garanties els agents intervinents del sector, que l'hauran d'aplicar. El compliment de la normativa bàsica estatal ha d'estar del tot garantit en qualsevol dels continguts del projecte de decret, així

ho ha de recollir explícitament el text normatiu proposat i part de les observacions que s'exposen van en aquesta direcció.

Una de les funcions del Col·legi d'Arquitectes, com la d'altres col·legis professionals, envers els seus col·lectius i la societat, és la de garantir la qualitat dels projectes el què suposa, entre d'altres, vetllar per la correcta aplicació de les condicions bàsiques d'accessibilitat per a tots aquells projectes o documentacions tècniques que siguin objecte de visat obligatori o voluntari (prescripció recollida a l'article 61 de la llei 13/2014 per al visat com a control administratiu previ).

S'observa que les condicions en les que està redactat el nou Codi d'Accessibilitat no permet garantir-ne la correcta aplicació d'una forma objectiva, afectant també la funció del visat col·legial i l'emissió dels Informes d'Idoneïtat Tècnica per als ajuntaments de Catalunya. Així mateix, més enllà de la funció del COAC, qualsevol Administració que l'hagi d'aplicar estarà subjecte a la mateixa complexitat i inseguretats.

És aquesta complexitat, manca de claredat i de seguretat que ens porta a plantejar les al·legacions a aquest nou text normatiu de forma generalitzada, entenent que sense aquestes garanties, es fa difícil estudiar i valorar el seu contingut de forma detallada.

El COAC sempre ha estat al servei de les persones, treballant per a la seva igualtat i inclusió i recolza fermament l'afirmació que, com a societat i com a país, cal avançar en pro de garantir la igualtat d'oportunitats i la no discriminació de les persones. No obstant les conviccions, considerem que aquesta eina reglamentària, tal com avui es presenta, no és la via que ens facilitarà assolir-ho amb èxit. L'accessibilitat ha de ser inherent al disseny i no s'hauria de separar mai del mateix.

La regulació a partir del detall i l'esmicolació, a més de comportar complexitat, confusió i repetició, ha fet perdre la claredat dels objectius i la visió global, del tot necessària, en el procés de disseny.

Cal que es prioritzin i clarifiquin els objectius i la jerarquització dels mateixos d'una forma inequívoca.

L'objectiu hauria de ser el d'una eina de treball bàsica, que fos capaç d'introduir l'accessibilitat en el disseny dels espais de forma fluida, entenedora i útil per a tots aquells projectes, ja siguin d'espai públics urbans o d'edificis en els quals s'hagi d'aplicar.

Considerem que aquest projecte de decret és lluny de l'objectiu i esdevé poc útil per a la finalitat amb la qual ha estat pensat i redactat. Així mateix, la seva complexitat i manca de claredat pot comportar el seu incompliment, de forma involuntària.

Al·legacions al text normatiu

Havent realitzat una lectura acurada del projecte de Decret de nou Codi d'Accessibilitat, en la seva versió d'exposició pública de 29 de gener de 2020, i fent referència de forma específica als capítols 1, 2 i 3 de Disposicions generals, Accessibilitat al territori i Accessibilitat a l'edificació, respectivament, amb els seus corresponents annexes, s'observa de forma generalitzada:

- Una manca de claredat dels objectius a assolir
- Una manca de seguretat jurídica en l'aplicació del nou Codi d'accessibilitat
- Una excessiva complexitat derivada de la voluntat de legislar des del detall i de la manca d'organització del contingut.

Aquests són els tres aspectes recurrents que de forma generalitzada es troben en la redacció d'aquesta proposta de text normatiu i és a partir dels quals s'exposen les al·legacions que es duen a terme al mateix. Tot i entendre que els comentaris es podrien fer de forma generalitzada i conjunta -poden extrapolar-se per als capítols 2 i 3, es plantegen de forma separada per ressaltar la rellevància dels aspectes exposats.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

En relació a les disposicions transitòries relatives a les condicions per a l'aplicació obligatòria del nou codi, tant la disposició transitòria 1a (permisos i tràmits administratius) com la 2a (projectes visats) han de determinar amb major claredat els tràmits administratius als quals s'està fent referència quan s'indica "*altres tràmits administratius assimilables*" o "*inici de la tramitació administrativa que correspongui*", aspectes recollits a la 1a i 2a transitòria, respectivament.

Donat que de la concreció en la definició d'aquests tràmits en dependrà l'aplicació del Codi d'accessibilitat, no hi poden haver ambigüitats ni deixar espai a interpretacions que puguin ser errònies.

D'altra banda, pel que fa la disposició transitòria quarta relativa als instruments de planejament urbanístic, general i derivat i als projectes d'urbanització, el Decret assumeix que entre l'aprovació inicial i l'aprovació provisional o definitiva d'un instrument de planejament, hi pot haver un salt de fins a tres anys perquè el planejament es regeixi per la normativa anterior (admet l'aprovació inicial en un termini de 2 anys abans de l'entrada en vigor). En aquest sentit, cal revisar aquesta disposició transitòria ampliant els seus terminis en tant que, si l'aprovació inicial

es realitza en dates properes a l'entrada en vigor del present Decret, tan sols deixa un any de marge per a l'aprovació provisional o definitiva.

CAPÍTOL 1. DISPOSICIONS GENERALS

Recolzament en la normativa estatal

Pel que fa als objectius, en quant a garantir "*l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb discapacitat o amb altres dificultats d'interacció amb l'entorn i la integració en el marc normatiu de Catalunya de les condicions bàsiques d'accessibilitat, d'acord amb les directrius internacionals i estatals*", com s'indica a l'article primer del nou Decret, és important remarcar que **en cap apartat del document es fa referència a les directrius estatals** que vindrien recollides, pel marc normatiu vigent en matèria d'accessibilitat, com és l'Orden VIV/561/2010, "*por la que se desarrolla el documento técnico de condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación para el acceso y utilización de los espacios públicos urbanizados*", (d'ara en endavant OVIV/561), pel que fa al territori, i pels Documents Bàsics del Codi Tècnic de l'Edificació (d'ara en endavant CTE), pel que fa a l'edificació. **Aquesta normativa ha de ser el punt de partida del nou Codi d'accessibilitat, tant pel que fa l'accessibilitat al territori com a l'edificació, conjuntament amb les condicions fixades pel vigent codi d'accessibilitat, Decret 135/1995 de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'aprovació del Codi d'accessibilitat.** En definitiva, la normativa estatal és una normativa actualitzada que cal assumir mentre que la del Codi d'Accessibilitat, encara vigent, cal actualitzar-la, seguint el criteri de no excedir els límits propis de l'accessibilitat.

Entenem que aquest nou codi d'accessibilitat ha de permetre assolir un major nivell d'exigència respecte el marc normatiu vigent en aquells aspectes que permetin avançar cap a un principi d'igualtat basat en el concepte d'accessibilitat universal com també completar les exigències del marc normatiu vigent en aquells àmbits en què l'ambigüitat o manca de definició no permet assolir els objectius d'igualtat que requereix la Llei que desplega el present Decret.

Claredat

Tal i com ja s'ha indicat a l'apartat de Disposicions Transitòries no hi poden haver ambigüitats en els tràmits que determinin l'aplicació del present Codi d'accessibilitat i en conseqüència cal que l'article 3.2 relatiu al control previ i actuacions d'inspecció i control posterior que realitza l'administració, es redacti amb conformitat a la claredat necessària. (El legislador llista tots els tipus d'atorgaments de llicències que se li acudeixen i per si quedés algun sense contemplar

introdueix el concepte indefinit "...o de **qualsevol altra (licència) similar prevista en la legislació aplicable...**".

Cal advertir, a més, que a l'article 5è en el qual es defineixen els elements que tenen consideració de nous i els d'existents (espais urbans, edificacions, vehicles de mitjans de transport públic, productes nous, serveis nous) conjuntament amb la definició d'edificació de nova construcció, s'introdueixen exigències per a les mateixes quan s'hi realitzin posteriors actuacions.

És en aquest mateix article i sota aquest supòsit, on s'equipara les actuacions de canvi de titularitat amb les de reforma, ampliació, canvi d'ús o canvi d'activitat per a les quals estableix que han de complir les condicions que el codi estableix per a les edificacions de nova construcció. **En cap cas un canvi de titularitat ha d'estar subjecte a l'aplicació dels paràmetres d'accessibilitat si no va acompanyat d'algun tipus d'obra. Aquesta afirmació es fa extensiva per a tot el contingut del decret, en especial el Capítol 3 d'accessibilitat a l'edificació.**

Organització del contingut

En relació a l'annex que acompanya aquest capítol, Annex 1 *Paràmetres de referència antropomètrics i d'interacció*, que serveixen per identificar les condicions d'accessibilitat de les persones, caldria, fer notar, d'acord a la Memòria d'avaluació d'impacte que forma part de la documentació de l'expedient d'aquest projecte de decret, que el món de les discapacitats és molt ampli i variat i traspasa la discapacitat relacionada amb la mobilitat que és la que, de forma general, es pressuposa i està més visualitzada i caldria donar més informació per als paràmetres d'altres situacions.

Així mateix, es considera necessari identificar prèviament, quin és el grup de persones que poden tenir dificultats a l'accessibilitat, ja siguin ambulants, persones usuàries amb cadira de rodes, discapacitats mentals, entre d'altres, d'acord amb la vigent Llei d'Accessibilitat (apartats d) a i) de l'article 3) i completar el glossari de definicions amb aquest grup, que en definitiva són els principals actors del present Decret.

CAPÍTOL 2. ACCESSIBILITAT AL TERRITORI

1. Claredat dels objectius

Àmbit d'aplicació

El COAC considera que, en la condició de desplegament de la Llei 13/2014 *d'accessibilitat*, el text reglamentari només ha de recollir les prescripcions directament lligades amb els aspectes d'accessibilitat i dins de l'àmbit de la mateixa. En aquesta línia tant en el capítol d'Accessibilitat al territori de la Llei 13/2014, com a l'art.1 d'aquest Codi, només es fa referència als espais **amb consideració d'espai públic** (espais urbans, espais naturals), ja sigui de nova construcció o existents. No obstant, el projecte de nou Codi d'Accessibilitat pretén regular també **els espai urbanitzats comunitaris** no adscrits a cap edificació i previstos per a la circulació de vianants o vianants i vehicles. Aquesta pretensió sobrepassa clarament el límits del que és pròpiament l'abast de la Llei 13/2014, ja que aquesta no els incorpora en cap de les definicions del que es consideren espais urbans d'ús públic o espais naturals d'ús públic (veure art. 6 de la Llei).

La voluntat d'anar més enllà del desplegament d'una llei amb els objectius ja definits, també es constata de forma molt precisa en la definició **d'itinerari de vianants**. El nou Codi recull de forma literal la definició de la Llei però obvia la part de la mateixa en la que relaciona els itineraris de vianants amb la seva condició d'accessible o practicable, deixant indefinits els conceptes més importants del codi d'accessibilitat a més de comportar que les prescripcions del nou Codi puguin ser per a **qualsevol itinerari de vianants** i no només per a aquells que tenen algun grau d'accessibilitat.

Relació amb altres normatives

En el mateix sentit i en relació amb altres reglamentacions cal deixar clara l'oposició del COAC a que des del Codi d'accessibilitat es reglamentin paràmetres directament relacionats amb altres normatives tals com: supòsits en els que es poden admetre, o no, les plataformes úniques; velocitat màxima dels vehicles en aquestes vies; com han de ser les diferents tipologies de vies, on s'han d'ubicar els carrils bici, etc. **El codi d'accessibilitat s'ha de cenyir a definir i garantir les condicions bàsiques d'accessibilitat a través dels itineraris accessibles o practicables, segons correspongui, tenint sempre present la convivència amb el seu entorn i les particularitats del territori català.**

El nou Codi, a través de les condicions dels **itineraris accessibles de vianants** ha de permetre el seu diàleg amb els diferents entorns, les noves formes de mobilitat urbana, etc., buscant sempre l'encaix i sense la imposició de limitacions que vagin més enllà dels aspectes d'accessibilitat.

Flexibilitat

En relació amb la voluntat de regular tots els aspectes de les diferents intervencions, **el Decret limita en excés el marge de maniobra a aquelles actuacions que restin condicionades a la redacció d'un Pla Municipal d'accessibilitat als espais urbans existents.** Aquestes actuacions no haurien de tenir limitacions prèvies per part d'aquest projecte de Decret. El mateix Pla d'accessibilitat és el que haurà de garantir la millor accessibilitat possible.

Tal i com s'indica a la Llei 13/2014 i en relació als espais urbans existents, els ens locals han d'elaborar plans municipals d'accessibilitat, per tal d'adaptar-se gradualment als objectius d'accessibilitat fixats per la pròpia Llei. En aquest sentit, el nou Codi introdueix els conceptes d'actuacions de reurbanització integral o reformes puntuals que condicionen les possibles actuacions a fer, sent aquests, els aspectes que han de regular els propis plans d'accessibilitat municipals ja que són els ens coneixedors de les característiques físiques del municipi i de les seves possibilitats.

El nou Codi ha de donar criteris perquè els municipis, a través de la redacció dels seus Plans d'accessibilitat, puguin adoptar mesures d'implantació de l'accessibilitat amb la màxima flexibilitat possible.

Si de conformitat amb la Llei d'urbanisme s'admet la urbanització de terrenys amb pendent natural al 20%, donant resposta a la diferent orografia de Catalunya, aquest decret no ha de fixar un límit de pendent màxim per a les noves vies. En tot cas el Codi ha d'establir les pautes que permetin assolir els objectius d'accessibilitat fent-los compatibles amb les particularitats del territori. El contingut de l'article 12 "*Ampliacions de nuclis existents*" no està en la línia de garantir la flexibilitat necessària davant els condicionants existents en els nuclis urbans de Catalunya d'orografia més complexa.

També som plenament conscients que la nova mobilitat planteja nous reptes en els quals és fa necessari repensar les seccions dels vials amb la integració dels carrils per a les bicicletes, quin és el diàleg que s'ha d'establir entre els diferents tipus d'usuaris en els carrers de plataforma única, etc.

És el Decret el que ha de fixar les condicions que han de complir els itineraris accessibles o practicables per als vianants, però també és cert que la realitat, les necessitats i l'entorn són de tal complexitat que és impensable que des d'aquest mateix decret es reguli on s'ha d'ubicar el carril-bici (art. 18) o bé quins són els límits en relació a l'amplada de carrer o quines situacions s'han de donar perquè una secció de carrer sigui, o no, admissible per al planteig d'una secció amb plataforma única (art. 14). Convé que sigui des de la claredat dels objectius i paràmetres que les diferents administracions puguin implantar els itineraris accessibles o practicables.

2. Manca de seguretat jurídica en l'aplicació del nou Codi d'Accessibilitat

En relació a la compatibilitat del nou Decret amb la normativa estatal vigent, el nou Codi ha d'**assumir com a requeriments mínims els que estableix l'OVIV/561**. S'observa l'existència de certes discrepàncies que caldrà corregir per garantir la coherència i la convivència entre ambdues sense incórrer en una situació d'inseguretat jurídica per part dels tècnics redactors dels projectes ni de les entitats de control o la pròpia Administració. El contingut del nou Decret ha de partir de les exigències del marc normatiu vigent i de les definicions del mateix.

D'altra banda, i també associat a la manca de claredat que incideix directament en la manca de seguretat d'aplicació, s'observa la falta de definicions de paràmetres bàsics aplicables en relació a l'accessibilitat, sense les quals no és possible donar resposta a l'aplicació dels requeriments del propi Decret en condicions de seguretat.

Sense anar més lluny, en el projecte de nou Codi, els conceptes *d'itineraris de vianants **accessibles o practicables no queden definits per si mateixos*** - contràriament a la definició inclosa a la pròpia Llei 13/2014 - sinó que només es defineixen a partir de requisits que s'han de complir. (Aquest aspecte també es repeteix al capítol d'accessibilitat a l'edificació.)

En la línia de la manca de seguretat en la interpretació i aplicació de la nova reglamentació, i pel què fa a la intervenció en els espais urbans existents, apareixen conceptes tals com "*reurbanització integral, reformes puntuals, modificacions o operacions de manteniment*" que, tot i estar en alguns casos definits, admeten interpretacions que poden condicionar la correcta aplicació del Decret.

3. Organització del contingut

Per a una correcta aplicació del Decret, cal que l'organització del document sigui molt entenedora des de l'inici. Per aquest motiu sembla que la taula resum de les condicions que han de complir els itineraris segons els diferents espais en què s'actua (inclosa a la Secció Primera corresponent a les Disposicions generals) siguin de nova creació o existents, hauria de ser la base a partir de la qual es desenvolupin els aclariments i puntualitzacions corresponents, reforçats per un glossari de definicions, complet i precís, conjuntament amb un major desenvolupament del suport gràfic, vinculat a l'annex 2, que faci més entenedor el seu conjunt.

Tanmateix es proposa la formalització d'un quadre resum d'ídèntiques característiques al descrit anteriorment aplicable a les disposicions específiques on quedin clarament identificades les condicions que han de complir els encreuaments, ja sigui en el mateix o a diferent nivell, els aparcaments, les bastides i altres.

En aquesta voluntat de simplificació i d'organització és necessari que s'eviti la regulació d'un mateix element des de diferents articles ja que només comporta confusió i dispersió de paràmetres. Cal que la definició i parametrització dels elements es faci de forma genèrica ja que aquests han de ser traslladables a totes les situacions en què es trobin. En aquest sentit i a títol d'exemple s'observa que els passamans de rampes, escales i ascensors no són coincidents en quant al seu diàmetre mínim fet que posa de manifest la manca d'una estructura simplificada a nivell de comprensió del document, a més d'incidir en la inseguretat jurídica que suposa, ja que cap dels diàmetres mínims que es prescriuen no són coincidents amb els diàmetres mínims que, de forma genèrica prescriu, l'OVIV/561. (diàmetre mínim dels passamans de les rampes 40mm, els de les escales i ascensors 30mm i el que determina l'O. VIV/561 és de 45mm independentment d'on s'ubiqui el passamà)

Així mateix, s'observa una confusió entre el que suposa una barrera de protecció i un passamans. En relació als passamans de les rampes s'indica que la seva alçada superior variarà en funció del desnivell adjacent. Aquesta variació d'alçada li correspon a l'element de protecció i no al passamà.

CAPÍTOL 3. ACCESSIBILITAT A L'EDIFICACIÓ

1. Claredat dels objectius

És indispensable que els objectius del decret siguin clars i que restin subjectes a l'àmbit legislatiu que li és propi, el de desenvolupament de la Llei 13/2014 d'accessibilitat. El text reglamentari només hauria de recollir les prescripcions directament lligades amb l'accessibilitat. En conseqüència, les exigències d'accessibilitat dels edificis, la dels seus itineraris accessibles per als usuaris i les definicions que se'n fa, han de ser clares i no distorsionades per altres condicionants de caràcter general i que van més enllà de l'accessibilitat.

El text que es presenta és d'elevada complexitat i manca de claredat, estant totalment allunyat del que hauria de ser una reglamentació moderna i actual. La incorporació d'una infinitat de casuística i detalls no permet tenir un coneixement global de les prescripcions ni com arribar a assolir-les el què, a més d'incorporar algunes incoherències amb el propi text reglamentari, comporta la inviabilitat de la seva aplicació. Si aquesta complexitat ja és notòria en relació als edificis de nova construcció, entra en un grau superlatiu quan es tracta d'intervencions en edificis existents. En aquest sentit el capítol 7-*Gestió de l'accessibilitat* no ajuda gens a clarificar els criteris d'actuació en edificis existents. A títol d'exemple:

- convé que la normativa exigida per a la intervenció en edificis existents no es confongui amb l'adequació obligatòria per a la qual es fixen terminis en d'aquest decret
- tanmateix no caldria regular aspectes que ja es contemplen en l'àmbit de *la Llei d'arrendaments urbans o del Llibre V del Codi Civil de Catalunya*.
- En cas de necessitat d'expropiació o servituds el nou codi ha de remetre a la legislació vigent d'aplicació, ja que en cas contrari es pot entrar en incoherències i falta de seguretat jurídica.

Es fa necessari que, al igual que fa el CTE, el text traspuï flexibilitat en l'aplicació de les condicions d'accessibilitat ja que el redactor de la norma ha de ser plenament coneixedor de les limitacions que suposa intervenir en el què ja està construït. Cal tenir present, tal i com es contempla a l'art. 5 de la Part I del CTE, la possibilitat de que el projectista, sota la seva responsabilitat i de conformitat amb el promotor i amb la corresponent justificació documental, es pugui recolzar en el concepte de solucions alternatives enteses com a solucions que s'aparten total o parcialment de les que determinen els DBs però que assoleixen els objectius.

De forma anàloga, el projecte de Codi d'accessibilitat hauria de contemplar aquesta opció i recolzar-se en la Taula d'Accessibilitat de les Activitats a Catalunya, TAAC, convenientment ampliat el seu abast, com l'entitat consultiva que de forma dinàmica porti els criteris que han de permetre la flexibilitat de la qual s'ha de dotar el decret i pugui avalar-los com a solucions alternatives. Els documents de la TAAC s'haurien de considerar com a Documents d'aplicació i d'exemplificació de la intervenció als edificis existents i com a tals han de ser dinàmics. Per tal de donar seguretat jurídica, alguns d'aquests documents podrien tenir una aprovació reglamentària a nivell departamental de la Generalitat de Catalunya, tal com es fa actualment en altres àmbits normatius similars.

Caldria fer una lectura del contingut posant-se en el lloc dels tècnics o altres persones que l'hauran d'aplicar. La claredat ha de consistir en poder-ne extreure sense marge d'error, què és el que s'ha de garantir (objectius), a on i de quina manera (condicions). En aquest decret hi ha molta informació fragmentada i mancada de transversalitat que l'únic que provoca és incoherències entre les diferents parts del decret.

Per contextualitzar-ho una mica i en relació als itineraris, és necessari que, de forma prèvia a dir què pot formar part d'un itinerari i què no, es defineixi què és i quin tipus d'itineraris pot haver-hi i a on s'han de garantir. (Sorprèn que, quan encara ni tan sols s'ha definit què és un itinerari ni quins tipus d'itineraris hi ha, la primera consideració que s'incorpora és que "*Les plataformes*

elevadores, verticals o inclinades poden formar part dels itineraris practicables...”, i la segona és per indicar que les *escales* no en formen part).

Fer notar que, a l'Annex 3a de *Normes d'accessibilitat a l'edificació* s'indica clarament que, com a condicions de la pròpia definició d'itinerari accessible o practicable, aquests no contindran cap escala ni graó aïllat.

Així doncs, ens trobem davant d'un article que sota el títol *d'itineraris*, aquests ni es defineixen ni es classifiquen, tampoc s'especifiquen quins són accessibles o practicables, però sí que es sap amb certesa que no hi pot haver escales, i, en aquest mateix article (*itineraris*) les diferents tipologies d'escales queden definides tot i fer-ho de forma complexa. És incompreensible, i novament dificulta de forma desmesurada la lectura, comprensió i aplicació d'aquest decret.

Demanem que aquesta lectura transversal també es faci de forma rigorosa ja que s'evitaran incoherències tals com la prescripció d'elements i paràmetres propis de les zones comunes de circulació dels edificis per als interiors dels habitatges (per exemple, espais per a creuaments de dues cadires de rodes, alçades de d'intercomunicadors, pulsadors d'alarmes; condicions de senyalització i informació, etc.)

Reiterem de nou que l'èxit de la implantació real i eficaç de l'accessibilitat rau en una reglamentació més concreta, clara i de molt menys detall i a on els conceptes de “concís, bàsic, comprensible i de fàcil lectura”, siguin presents en tot el contingut.

2. Manca de seguretat jurídica en l'aplicació del nou Codi d'Accessibilitat

Entenem que les competències del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies en relació a l'accessibilitat es centren en posar les bases per garantir l'accessibilitat universal i no discriminatòria de les persones que puguin presentar algun tipus de discapacitat i, en coherència caldría que aquest projecte de decret no ampliés l'objecte a altres àmbits sinó que es cenyís només a aspectes d'accessibilitat ja que es tracta d'un reglament que desplega la Llei 13/2014 d'accessibilitat. Tots aquells aspectes relacionats amb la funcionalitat i seguretat dels edificis i que no són pròpiament d'accessibilitat han de quedar fora del text del decret ja que tots ells ja estan regulats en una normativa bàsica estatal com és el Codi Tècnic de l'Edificació i en concret en el DB SUA “*Seguridad de utilización y accesibilidad*” o el DB SI “*Seguridad en caso de incendio*”

El fet que s'introdueixin altres exigències que són aplicables en base al concepte d'utilització dels edificis i que van més enllà de l'accessibilitat, aporta una confrontació amb el conjunt del DB SUA "Seguridad de utilización y Accesibilidad" del CTE, sobretot en aquelles prescripcions que no afecten a l'accessibilitat. Aquesta confrontació de paràmetres no pot ~~ha de~~ ser acceptada ja que de ben segur serà motiu d'inseguretat jurídica.

Inicialment el DB SU "Seguridad de utilización" contemplava només unes condicions d'aplicació generals. La introducció en el mateix, l'any 2010, de les condicions d'accessibilitat DB SUA "Seguridad de utilización y Accesibilidad" va comportar que les condicions d'aplicació generals es mantinguessin pràcticament similars, independentment de l'accessibilitat.

En la proposta de nou Codi d'accessibilitat s'introdueixen conceptes propis d'utilització i seguretat que no corresponen a l'accessibilitat, emascarant la bona aplicació de les mesures d'accessibilitat. (Per exemple, el Documento de Apoyo del CTE, DB SUA/2 "Intervenciones en edificios existentes" és una bona mostra dels paràmetres de les condicions de seguretat i utilització afectades per l'accessibilitat, la seva claredat en l'exposició no indueix a error)

Creiem fermament que l'Administració catalana no ha d'incorporar aspectes de funcionalitat i seguretat que vagin més enllà de l'accessibilitat, i a l'hora de definir els aspectes relacionats amb l'accessibilitat, cal que en cas de modificar l'exigència aquesta no entri en contradicció conceptual amb els aspectes de la legislació estatal ja que aquesta té consideració de normativa bàsica i com a tal, és d'obligat compliment per a tots els professionals. De no ser així els professionals que l'hagin d'aplicar estaran en una situació d'indefensió jurídica que en cap cas es pot admetre.

Si es considera convenient incloure exigències d'accessibilitat que modifiquen aspectes de funcionalitat o de seguretat que regulen altres normatives sectorials, és a través de la modificació d'aquestes normatives que s'haurien d'incorporar. Aquests criteris d'accessibilitat s'han d'introduir a moltes normatives ja que l'accessibilitat és un concepte universal i implícitament ha d'incidir de forma coherent i transversal en el disseny dels espais i els edificis.

Si es vol "normalitzar" i "universalitzar" l'accessibilitat, s'aconseguirà millor "impregnant d'accessibilitat" les normatives sectorials que no pas volent integrar en un únic document normatiu tot el que pot tenir relació amb l'accessibilitat.

En aquest sentit, les condicions dels habitatges han d'estar regulades des del seu propi decret D. 141/2012 de condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i de la cèdula

d'habitabilitat, sense estar fragmentades en dos reglamentacions diferents i al igual que ho recull el Codi actual seran les condicions per als *habitatges accessibles* les que cal incorporar al nou Codi d'Accessibilitat.

(A títol d'exemple, i en relació als habitatges, el nou Codi només prescriu la no escalabilitat de les baranes per a les de les zones comunes de l'edifici i no ho fa per a les de l'interior dels habitatges. Per aquestes tant el DB SUA com el D. 141/2012 de *condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat.*, sí que en fixen l'exigència)

Per tant creiem fermament que aquest projecte de decret hauria de remetre a les normatives que consideri necessàries per assolir les condicions bàsiques d'accessibilitat sense treure-les del seu propi context, ni fer-ne canvis de significat ni modificacions que, poden comportar confusió en la seva aplicació.

Seguint amb els aspectes d'accessibilitat del nou Codi i del DB SUA-9 "*Accesibilidad*", apareix algun concepte que sota el mateix nom, no representen el mateix en ambdues reglamentacions creant confusió, manca de claredat i inseguretats en la seva aplicació (p.ex. ascensor accessible del CTE davant l'ascensor practicable del Codi. El fet que el concepte ascensor accessible no representi el mateix en ambdues reglamentacions crea confusió, manca de claredat i inseguretats en la seva aplicació). **El concepte de practicable i també el d'usable, s'hauria d'entendre com una eina que permeti definir uns criteris de flexibilitat en l'aplicació del CTE en els edificis existents.**

Per altra banda cal ser curós en la definició de les dotacions dels elements accessibles per garantir que no s'incorre en incompliments de les dotacions mínimes fixades pel DB SUA (per exemple en la dotació de places d'aparcaments accessibles en edificis i establiments d'ús públic), o bé en quines condicions les rampes accessibles han de disposar de passamans als dos costats. Tot i pensar que només es tracta de detalls, el fet de que no siguin coincidents i que les prescripcions del projecte decret estiguin per sota de les de la normativa estatal, comporta inseguretats i haver de comprovar tots els valors prescrits per la normativa catalana davant dels estatals.

Així mateix, **la inseguretats jurídica per als tècnics projectistes** també es posa de manifest pel fet que en aquest nou Codi s'ha inclòs, de forma parcial, altres normatives procedents d'altres contextos reglamentaris. La manera com s'han integrat en el Codi presenta discrepàncies i contradiccions i en alguns supòsits fins i tot modificació del concepte respecte la normativa d'origen. Sense entrar en detalls es pot il·lustrar aquest paràgraf amb relació a la definició i prescripcions de les *zones d'ocupació nul·la*, o bé la consideració de *Refugi o Pas a*

altres sectors d'incendis per a l'evacuació de les persones amb discapacitat. També es pot fer esment en relació a l'ús administratiu o aparcament que cal entendre que per sí sols no tenen consideració d'ús públic. És necessari especificar, de forma anàloga al DB SUA, en quines condicions assoleixen la consideració d'ús públic. Aquest Codi en alguns articles es refereix a l'ús administratiu com públic i en altres com a ús privat.

Cal fer especial menció que des d'aquest decret s'estan regulant aspectes que entenem que estan totalment fora de l'abast del mateix i que en qualsevol cas tampoc s'interpreta que la llei 13/2014 d'*accessibilitat* en faci cap prescripció al respecte.

Són aspectes relacionats directament amb el planejament urbà i, en concret, els que fan referència a la limitació dels usos i de les activitats, així com del tipus d'intervencions per als edificis situats en trams de la via pública de determinada pendent. El pendent de la xarxa viària així com el seu estat està limitant i condicionant el dret de propietat, dret bàsic reconegut i que des d'aquest text reglamentari es veu minvat el seu ús, gaudi i expectatives degut a unes causes que són totalment alienes als propietaris d'aquests edificis.

Per tal de preservar aquestes garanties urbanístiques cal suprimir qualsevol referència a la limitació d'usos urbanístics d'aquesta proposta de text reglamentari.

3. Organització del contingut

Centrant-nos en el capítol 3 *Accessibilitat a l'edificació*, ens agradaria poder analitzar de forma més detallada el seu contingut, en el ben entès que en un primer estadi, els objectius fossin clars. La manca de claredat en l'exposició dels objectius i la seva estructuració no fa possible fer observacions parcials. Les remissions concatenades a articles, annexes, apartats i subapartats, suposa una complexitat tal, que fa del tot impossible saber què cal garantir i com. La infinitat de casuística i de detalls dificulta la comprensió dels objectius principals. (També cal treure del text reglamentari definicions i tenir cura en la repetició de conceptes).

Val a dir però, que és des de la lectura de les taules on es determinen i classifiquen les exigències per als diferents usos que és té més clar quina és la prescripció (p.e. annex 3c. *Condicions a complir per als edificis de nova construcció*).

Aquestes taules són una bona eina. Entenem que és fonamental que es revisi el contingut i redactat del text, prioritant les taules de les exigències conjuntament amb el recolzament del suport gràfic i de les definicions / puntualitzacions que es considerin necessàries per a la seva comprensió. Segur que així es farà una redacció més clara de l'articulat i per tant es facilitarà la comprensió dels objectius i la implantació del decret.

Es recomana seguir el format que usa el CTE, treure totes les definicions del text reglamentari i incorporar-les a l'apartat de definicions o glossari. La menció dels conceptes en l'articulat cal fer-ho en cursiva, que indicarà que aquell concepte es troba definit.

CONCLUSIONS

En base al que s'ha exposat i sense la claredat dels objectius, no es pot entrar a analitzar altres aspectes que entenem que són bàsics i decisius, que estan en un altre nivell del debat al qual cal arribar un cop es clarifiquin els objectius.

En conseqüència, davant la transcendència que s'apliquin correctament, amb eficàcia i seguretat jurídica les mesures d'accessibilitat en el disseny, que és el propòsit d'aquest decret i que de ben segur tindrà incidència durant molts anys i, d'acord amb les consideracions exposades, **el COAC presenta una al·legació general per tal de que s'introdueixin el criteris exposats i en conseqüència s'efectuï una revisió profunda del projecte de decret sota les següents premisses:**

- **S'ha de cenyir exclusivament al desplegament de la Llei 13/2014 d'Accessibilitat de Catalunya—determinant les condicions d'accessibilitat necessàries.**
- **S'ha de recolzar en la Llei 13/2014, en l'estructura i en les condicions funcionals d'accessibilitat de l'OVIV/561 "*Documento técnico de condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación para el acceso y utilización de los espacios públicos urbanizados*" pel que fa el territori i al DB SUA "*Seguridad de utilización y accesibilidad*" del CTE, pel que fa a edificació i ampliar el contingut pels aspectes per als quals es vol un increment de les prescripcions.**

Hi ha una normativa estatal pel que es construeix de nou, però és lògic que les actuacions sobre l'entorn i el parc edificat existent es regulin de forma més específica, des d'una normativa propera que reculli les especificitats, necessitats i possibilitats d'actuació en el territori.

L'objectiu del projecte de decret del nou Codi hauria de ser el de contemplar de forma clara i concisa les adaptacions i intervencions en els edificis existents i, per altra banda per a l'obra nova, la normalització d'aquells aspectes per als quals es consideri convenient incrementar l'exigència en relació a la normativa d'àmbit estatal.

- Només les condicions d'habitatge accessible són les que s'han d'incorporar al Codi d'Accessibilitat. Les condicions dels habitatges no accessibles han d'estar regulades des del seu propi decret (D. 141/2012 *de condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i de la cèdula d'habitabilitat*. Si es considera convenient modificar alguna de les condicions cal que es treballi des del propi Decret d'habitabilitat)
- Recolzar-se en el DB SI “*Seguridad en caso de incendios*” del CTE pel que fa a l'evacuació de persones amb discapacitat. Introduir les noves exigències que difereixen del DB SI però sense modificar-ne el concepte.
- Quan hi ha normativa sectorial, aquesta no s'ha d'incorporar al Codi de forma parcial. Només cal referenciar-la i ampliar les condicions que es considerin necessàries en relació a l'accessibilitat.
- Estudiar els quadres dels capítols 2 i 3 i els dels seus respectius annexes en els quals es recullen les exigències per buidar l'articulat de tota la possible casuística.
- Treure totes les definicions de l'articulat i posar-les a l'annex de definicions o als quadres resum de les exigències d'accessibilitat. Aprofitar totes les definicions que tant l'OVIV/561 com el CTE (DB SUA i DB SI) incorporen.
- En relació a la intervenció als edificis existents no és possible regular la flexibilitat adaptada a cada situació. S'han de donar criteris i fer referència a uns “*Documents d'aplicació i d'exemplificació de la intervenció als edificis existents*”, que han de ser uns documents de recolzament, vius i que recullin les bones pràctiques. Creiem que la Taula d'Accessibilitat de les Activitats a Catalunya, TAAC, convenient ampliada a altres usos, ha de jugar un paper primordial fixant aquests criteris i solucions alternatives, que han de permetre donar la flexibilitat necessària que el projectista precisa per abordar amb garanties els condicionants i les particularitats dels projectes, propis de la intervenció en edificis existents. Ara per ara, aquest projecte de decret està mancat d'aquesta flexibilitat objectiva desitjada degut a la incorporació de la infinita casuística al cos reglamentari. Ens sembla que no seria bo per a la reglamentació que tots els documents de criteris s'integressin en el cos normatiu ja que, de nou, s'estaria en una reglamentació de detall i incapaç

d'abastar les infinites casuístiques que es poden donar en els entorns consolidats i construïts.

En aquest sentit i per tal d'agilitzar el màxim els terminis d'aplicació, **el COAC s'ofereix de nou a col·laborar de forma activa i positiva**, conjuntament amb altres col·legis professionals, administració i entitats afectades, per tal d'assolir una redacció clara, amb plenes garanties jurídiques, que aposti per una accessibilitat integrada en el disseny, per a la correcta aplicació i compliment i que faci possible assolir els objectius que la pròpia Administració s'ha proposat inicialment en la redacció d'aquest Codi d'Accessibilitat.

I per tot això

SOL·LICITO

Que tenint per presentat aquest escrit i en la representació indicada, es tingui en consideració les al·legacions efectuades pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Barcelona, a vint-i-dos de maig de dos mil vint.

Assumpció Puig i Hors
Degana

